

İngilizce öğreniyorsanız, her halde bu lisanın bazı zorluklarla karşılaşmışsınızdır.
MİTHAT AKÇIT'in
Kendi Kendine
KOLAY
İNGİLİZCE GRAMERİ
Bu zorlukları yenebilmeniz için hazırlanan özel bir gramer kitabıdır. Yeni ve eski terimler, Türkçe izahıdır.
Her kitabıda bulunur. Fl. 1 lira.

Cumhuriyet

23. Üncü yıl Sayı : 7819

KURUCUSU: YUNUS NADİ
Telegraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 248
Telefonlar: Umumi Santral Numarası: 24298. Yazı İşleri: 24299. Matbaa: 24290.

Cuma 24 Mayıs 1946

FETHİ YÜCEL
GEOMETRİ PROBLEMLERİ
ve
GÖZÜM METODLARI
Lise 1 ve Fen Kolu Öğrencileri Lise Bitirme ve Lise Olgunluk Sınavlarına ve Yüksek Öğrenimle Girişme Sınavlarına hazırlananlara mahsus.
210 sahife 250 kurus
BERKALP KİTAP EVİ — Ankara

Millî Şefin yurd gezisi

*Sivası şerefleştiren İnönü
akşam Erzuruma hareket etti*

Cumhur Başkanımız, Halkevi salonunda binlerce Sivaslı ile bir buçuk saat süren sahîm bir hasbihal yaptılar

Sivas 23 (Hulusi) — Millî Şef İsmet İnönü bugün saat 16'da şehrimizi şerefleştirmiştir, istasyonda topalanın binlerce halkın coşkun teşahürlerle karşılmıştır. Cumhur Başkanımız Sivasta yedi kurulan Etnografya Müzesini gezdiğinden sonra Halkevine geldi. Millî Şefimiz binlerce halkın bulunduğu Halkevin salonunda bir buçuk saat süren çok samimi bir hasbihal yapmıştır. Cumhur Başkanımız, biz meyanda memleketi büyük meselelerini anlatmışlar, yurdaların vatandaş kaderine yakından ve candan ilgili olsak vezîsiniz bilerek oy sandıkları başına gelmelerini emredi.

miyetle belirtmişlerdir. Millî Şef, Türk milletinin, vatandaşın kaderini ve onun üzerinde iradesini kullanır bir millet olarak, büyük bir itibârla dünya üzerinde mevki almasını istemislerdir.

Cumhur Başkanımız Halkevinde oktakton sonra Valli Konağında bir müddet istirahet buyurmuşlar, müteakiben Ülkü matbahasını ziyaret etmişler, memnuniyetlerini ifade buyurmuşlardır. Cumhur Başkanımız, biz meyanda hasbihal yapmıştır. Cumhur Başkanımız, yurdaların vatandaş kaderine yakından ve candan ilgili olsak vezîsiniz bilerek oy sandıkları başına gelmelerini emredi.

Cumhur Başkanımızın hususunun trene saat 19.30'da halkın büyük tezahüratı arasında Erzurum istikametine Sivas'tan ayrılmışlardır.

Üçler Konferansı Truman-Stalin-Attlee temmuz ayında buluşacaklarlaşı

Bir Paris haberine göre ise, Truman 10 Haziran'da Viyanaya giderek Stalinle görüşecek ve yirmi beş senelik bir Amerikan-Rus paktı imzalanacak

İran meselesinde tek çıkar yol

Milletlerarası siyaset aleminde, İran meselesi gene birinci plana çıkmıştır. Birleşmiş Milletler Derneği Emniyet Konseyi bilmeyiz ancak defa ve kaçınıcılık oturumda, bu meseleyi tekrar konuştur. Bermudadan gen bir neticeye bağılmamıştır. Konseye, gün tayin etmeden ileride bir töre toplantı zamanı, görüşmeli tarih, aynı meseleyi gündeme getirir. Konseyin son toplantılarında görülen manzara şudur:

Sovyet-Rusya, İran meselesi konuşulurken, Konseyin müzakerelerine istirak etmekle İsrar ediyor ve İran tamamlayıcı tabii ettiğine dair bir rapor veriyor.

Amerika ile İngiltere ve onlarla beraber olan devletler, İran davasıyla, bir değişiklik olmadı ve bütün Azerbaycanlı Ruslar tarafından tahliye edildi. Kanaatini muhafaza ediyorlar. Konseyin Sovyet-Rusyanın vekili durumunda bulunan Polonya, İran Başbakanına, Kızılordularla tahliyesinden sonra, meydana gelen durumdan memnun olup olmadığından iddia etti. Söylendidine göre, Fransız hükümet başkanı Gouin de diğer üç devlet etmis; bu üç devletin temsilcileri bunu reddettilerler.

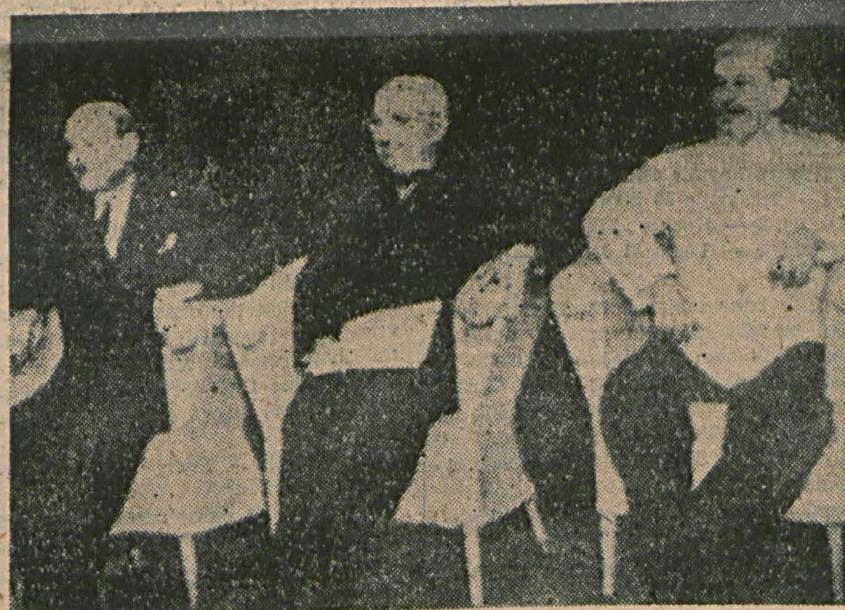
Kendi yorgancı yapılmış çekişmelerde İranlıları vázyet ise hem karsiysık, hem garidir. İranın sesi, bıbübü ayri iki makamdan yüksüyor ve birbirini tutuyor. Tahrandaki Başbakan Gavamus-Saltan'a başka perdeden konuşuyor, New-York'da İran temsilcisi Doktor Hüseyin Alâ ise başka türlü öğütüyor.

Başbakanı göre, Kızıldurdun İranı tahliyesi, 6 Mayıs'ta bitmiş ve Sovyet-Rusya İran'ı işlerine karışmamakta, yapılışmaya bildirilen beraber, kendisi malumatı tam given beslemektedir. Doktor Hüseyin Alâ, Sovyet-Rusyanın İran'ı işlerine karışmağın son verdiği teyid edemişti. Konseye bildirilmiş ve kendi kanadına Sovyet-Rusyanın İran'ı işlerine müdahalesi hakkında hükümetin yaptığı şikayetin hündür kalması läzmegeldiğini söylemiştir.

Tebrib radyosu ise, İranın Washington elçisi ve Konseydeki sözcüsü doktor Hüseyin Alâ ile Londra sefirinin İngiliz-Amerikan petrol kumpanglarından rüvet almış olduğunu iddia ederek bunları vatan hainliği ile itham ediyor; avile teczeye edilmesini istiyor.

İranın böyle iki ses konusması, nataba önceden kararlaştırılmış bir İran siyaseti neticesinde, danışıklı döviz kabiliyeten bir hareket midir; yoksa doktor Hüseyin Alâ, Tahran hükümetini dinlemediyor mu? Birinci söz aksa daha mülahim geliyor: yoksa İran hükümeti, Amerikalıları elçi ve mümессillini azlediyor.

Azerbaycan'a yabancılar ve hattâ İran hükümeti adamlarının girmesini, Amerika ile İngilterenin Azerbay-

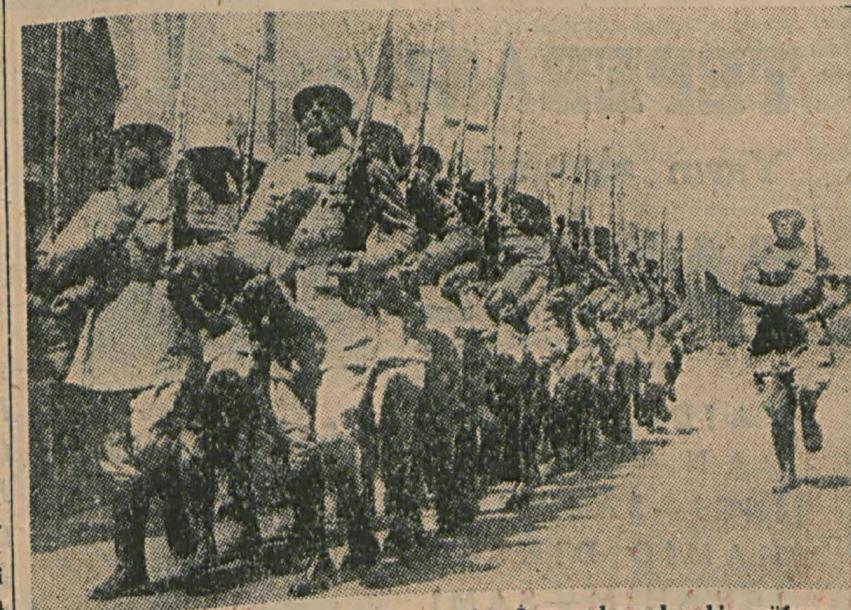
Temmuzda teknar buluşacakları bildirilen Truman, Stalin ve Attlee bir arada Londra 23 (a.a.) — Birleşik Amerika'da dolanşan gayalarla atten Evening Standard gazetesi, Başkan Truman, İngiliz Basbakani Attlee ve Maresal Stalin'in temmuz ayında Londra'da buluşacaklarını yazmaktadır.

Bahis mevzuu gayalarla göre bulusma, hazırlık toplantıları olan İkinci Dış İşleri Bakanları Konferansı başarıyla bitmediği takdirde väki olacaktır. İngiliz gayeleri, dört büyüklerin buluşmasından haberdar olmadıklarını söylemişlerdir.

— Arkası sahife 3. S. 2 de —

Rusya İranın tahliye edildiğini bildiriyor

İranda Azerbaycanlılarla İran kuvvetleri arasında çarşıma devam ediyor

Rusların boşaltıkları şehirleri işgal eden İran ordusundan bir müfreze. Londra 23 — Moskova radyosunun bugün bildirdiğine göre, Rus kitalarının İranı tahliyesi 9 Mayıs'ta sona ermiştir. Moskova radyosunun Tass ajansına atfen vermiş olduğu bu haberde söyle denilmiştir:

— Arkası sahife 3. S. 7 de —

Partiler dün seçim için adaylarını ilân ettiler

Demokrat Parti de teşkilâtına seçimleri kontrol hususunda yeniden talimat verdi

Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa ve diğer yerlerde dünkü faaliyet, nesredilen beyannameler

Ankara 23 (Telefonla) — Belediye Meclisine müstakil olarak adaylığını koymuş olan Yusuf İlerin aksama doğru Samanpazarında yaptığı konuşması bir tarafa bırakılarak Ankara'da seçim mücadeleleri bakımından bugün görünür bir fevkalâdelik yoktu.

Halk Partisi'nden duvarlara asılmış olan afişlerde devamlı yağınlılar ve rüzzârlardan olacak hemen hemen kalmasına gidiyordu. Afişlerin görülmeyeşi Ankara'da muhalif parti mahfilерine yenileşenin yaprılması için bizzat Halk Partisi tarafından yerinden çıkarılmış olduğu şeklinde bir şıyanın içeri sürülmüşse sebeb olmuştur. Bu afişlerdeki

— Arkası sahife 4. S. 1 de —

İngiliz-Misir görüşmeleri çıkmaza girdi

İngiliz heyeti inkıtaba önləmek için Bevin'e istişarelere karar verdi

Kahire 23 (a.a.) — Ajansın özel muhabiri bildiriyor:

Milletkârelere tehirine sebeb olan Mısırlı delegelerin kabul edilemeyecek madde olarak telâkî ettiler ve İngiliz projesinde mündemle bulunan karşılıklı yardımına müddet hükümler olmuştur. Bu hükümler 1938 andalmasından bulunan hükümlerle tamamen aynıdır. Mısırlı askeri yardımının harb halinde değil açılı harb teknellerle gene açılı milletlerarası durumlarda istenilmektedir.

Misirler bu hükümlerini kendilerine istiklal bahşedeqi menfaatleri kaybetmeyeceklerini ve bu menfaatin haklarını İhlâl eyleyicileri ile sürdürmektedir. Bütün ulaşma teşebbüsleri aksam kalmıştır. Bu çıkmaz karşısında ve

file birleşerek Avrupa'ya adı başlangıçlarına ışırık edecekler.

Gene aynı gazete göre bu teşebbüsuya düşerse, Birleşik Amerika, Avrupa barış andırmaları meselesinin Birleşmiş Milletler kuruluna hâvesini isteyecektir.

İngiliz gayeleri, dört büyüklerin buluşmasından haberdar olmadıklarını söylemişlerdir.

— Arkası sahife 3. S. 2 de —

Mısırlı Şâfiî Sitti Paşa

bir inkıtaba önləmek üzere Ingiliz heyeti, Bevin ile istişare etmeye karar vermiştir. Cevâbın gelmesi beklenmektedir.

Bevin'in Mısırlı seyahati

Londra 23 (a.a.) — Anadoluhisar'ın özel muhabiri bildiriyor:

Bir müddet evvel Bevin'in, Mısırlı olan müzakereleri hâfâza edirmek üzere Kâhriye gideceği hakkında dolaşan rüyâyetler bugün Londra'dan çıkan bir habere göre, keshî katîvet etmiş bulunmuştur. Ingiliz Dış Bakanının Ortâşark

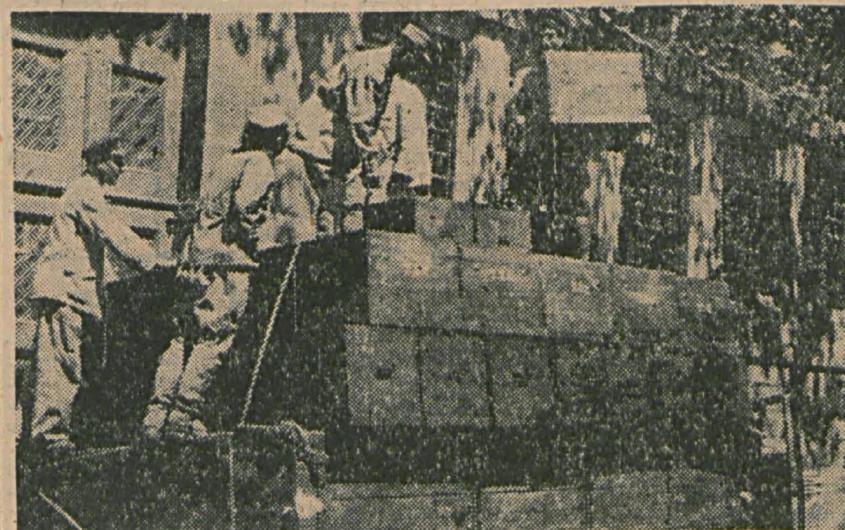
— Arkası sahife 3. S. 2 de —

Ankara cinayeti

Bir kışım şahidler ayın son günlerinde Ankarada dinlenecekler

Ankara 23 (Telefonla) — Bolu mahkemesi son oturumunda Neşet Naci'nin katili davası dolayısıyla bir kışım şahidlerin Ankara birinci bölge ceza yargıçlığında İstanbullu yolsu ile bilgilendirme müracaatı kararlaştırıldı. Birinci aşive ceza mahkemesi bu ayın 27, 28 ve 29.uncu günlerinde bu şahidlerin dinlenceleri. Bilgilere müracaat edilecekler arasında Muaffâr de vardır.

— Arkası sahife 3. S. 5 de —

Istanbul'da seçim sandıkları tezâ ediliyor

Aday listeleri

Halk ve Kalkınma Partileri kimleri aday gösterdiler?

C. Halk Partisi

Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl idare kurulu Belediye Meclisi için şu adayları bildirmektedir:

ADALAR:

Essad Muhâsîr Sırmalı (Avukat), Muhibbîn Önderoglu (Umumi Meclis üyesi), BAKIRKÖY:

Kadir Kurusoglu (İzmir manufatura mağazası müdürü), Abdullah Karaman (Faizullah Ergenç (Avukat, Umumi Meclis üyesi), Mehmed Sipahioglu (Ticaret), — Arkası sahife 4. S. 4 te —

Kalkınma Partisi

Milli Kalkınma Partisi İstanbul Vilâyeti Seçim Komitesinden:

Belediye seçimi için Milli Kalkınma Partisi İstanbul vilâyeti seçim komitesi su adayıları bildirmektedir:

ADALAR:

Kadir Kurusoglu (İzmir manufatura mağazası müdürü), Abdülkâdir Erdogan (Avukat, Umumi Meclis üyesi), — Arkası sahife 3. S. 5 te —

Demokrat Parti bir beyanname yayınladı

Demokrat Parti İstanbul İl idare kurulu Belediye seçimi münamelesi dün su beyannamesi yayınlmıştır:
Sayın İstanbul halkına, bugünkü şartlar altında Belediye seçiminin istirâk etmekle şehir ve halkımıza maddi bir fayda teminini kabul bulmamış. Demokrat Parti verdiği karara sadık kaldığını hemşerilerimize teyid eder ve melekette demokrat ismini taşıyan iki partin da

— Arkası sahife 3. S. 5 te —

Halk Partisi samimi mi, değil mi?
(Ulus) ta bu sabah çikan başyazı

Ankara 23 (Telefonla) — Yarınki (Ulus) ta Falih Rıfkı Atay imzasıyla başlığı çıkmaktadır:

«Hemen hemen bir yıldan beri iş politikada bir gerginlik var. Bu gerginlik, gerekçe yoktur. Halkın büyük, çok büyüğü kismi bazı gazetelerin ve bu takım politikacıların bağırlıp çağrısına hârele bakiyor.

Bir seneberi bu gerginliği yaratır — Arkası sahife 3. S. 6 da —

Bugünkü Belediye azasından kimler aday gösterilmedi?

Halk Partisi 67 üyeden 48 tanesini aday listesine idhal etti

KADİKÖY:

Resad Başkaya, Haydar Uzel, Cemil Cem.

ÜSKÜDAR:

Faruk Dereli (Partinin İstanbul İl Kâhriye Kuruşu Başkanı olsun).

BEŞİKÇİ:

Fevzi Türel, Mithat Nemli, Mustafa Yıldız, Nazif Kazım Erdal, Said Özsoy, Dr. Suad Güz.

EMİNÖNÜ:

Ferid Babür, İhsan Namık Poroy.

SÜLEYMANİYE:

Selâmi Sedes, Recep Haviucu, Vâlid Cakmır.

ÇEKÝÜ:

Lütfi Güllü, Rıfkı Tangır.

FATIH:

Cevdet İlkkay.

Başbakan İstanbul sanayicilerile iki saat görüştü

Bugün Ticaret ve Çalışma Bakanlıklarında birer toplantı yapıldı

Ankara 23 (Telefonla) — İstanbul sanayicileri heyeti bu sabah onda Çankaya'da defter mahsusus imzaladılar.

Heyet bugün 12.30'da Başbakan tarafından kabul edilmiştir. Başbakan nezdinde iki saat kadar kalan sanayiciler, Çalışma ve Ticaret Bakanları nezdinde de yarın birer toplantı yapacaklardır. Sanayicilerin Ekonomi Bakanı konusunu hemen hemen bitmiş, bütün alâkatları işler ve karşılıkların zorlukları üzerinde görüşülmüşür.

Sanayiciler dışarıda gerekten malzeme — Arkası sahife 3. S. 5 te —

L. Blum — Tekkeyi bekleyen çorb

RADYO

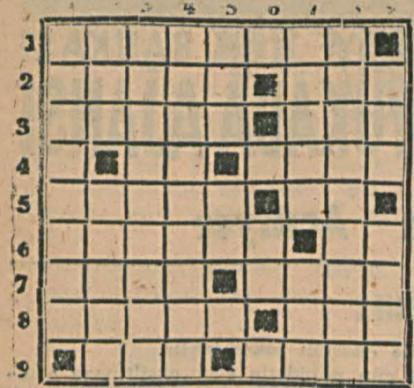
Bugünkü Program

7.28 Açılış ve program — 7.30 Müzik
(P.) — 7.45 Haberler — 8.00 Müzik
(P.) — 8.30 Kapanış ve program.

12.29 Açılış ve program — 12.30 Sarık
ve Türkler — 12.45 Haberler — 13.00
Salon orkestrası (1 - Ponchielli; Gioconda
operasından saatiñin dantı 2 - Rivelin;
Hakiki ask 3 - Lehar; Kırmızı güller 4 -
Strauss; Polka 5 - Ziehrer; Askı 6 -
Kapanış,

17.58 Açılış ve program — 18.00 Salon
orkestrası (1 - Donizetti; Lucrezia Borgia
operasından parçalar 2 - Strauss;
Vals 3 - Offenbach; Potpourri 4 - Schumann;
Bebeğe romane) — 18.30 Konusma
— 18.45 Sarıklar — 19.00 Haberler
— 19.20 Geçmişte bugün — 19.25 Sarıklar
— 19.45 Sajıñ saatı — 20.00 4. sevi koro
— 20.15 Radyo gazetesi — 20.35 Serbest saat
— 20.45 Temsil — 21.30 Serbest saat
— 21.45 Tarihi Türk müziği — 22.15 Beethoven:
Sol Major sonat, Galanlar; Rojî Sabo (piano), Lico Amar (keman)
— 22.40 Dansk müziği (P.) — 22.45 Haberler
— 23.00 Kapanış ve program.

BULMACA

Soldan sağa:

1 - Pargalar ayırlmak 2 - Su
mından demiryolu geçen şehirlerde bulunur 3 - Parlañ eki adı, zalmaların maz-
lumlu¤a yarıkları, 4 - Sarın yanısı, ga-
kanın mühümüçesi, 5 - Çevrimiñ bütün
dinlerdeki en büyük şaheser olur, bir e-
mir 6 - Gerek belediye gerekse milletve-
kili sejmelerinde verilece¤i olan seyler sa-
hib 7 - İngiltere'de kamara ona halk
kalabalık, sonradan İlâve edilmiş kismı
mevcud bulunan 8 - Asla yapıp aslayan
(eski dile), mukavemet edemeyip telsim
olmam durumu 9 - Dışarı git, bir hayvan
yarısu.

Yukarıdan aşağıya:

1 - Bir cephed faydasız bitki, 2 - Mu-
takla, gömülümesi lâzımdır, rágeb kazanma
vasiyeti, 3 - Eski Bâlik devletinden
birinci halkından, 4 - Mûsâmûle ile ge-
çitmek, 5 - Fransız Rîverasının göbe-
klî, bir harfin okunuşu, 6 - Nota, 7 - Batı
Anadolu, tersi su yoldur, 8 - Emek
sarfederek elde edilir, 9 - Bazi taşıma
vastaları onaşır işleyeniz, yüz,

Evvelki bulmacanın hâdîmlîşekti

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

1	ÖĞRETMEN
2	ZAIR
3	ÜZMEK
4	RIAADSISAR
5	LUTINBA
6	ÜSBACAC
7	LIMONI
8	ELEMELÜ
9	ROYINEN

BORSA

İstanbul Borsasının 23/5/946 flataları

Londra — 1 Sterlin 5,22
New-York — 100 Dolar 129,5
Cenevre — 100 İsviçre Fr. 30,0750
Madrid — 100 Peseta 12,69
Stockholm — 100 İsviçre Kr. 31,3255

Esham ve Tahvilat

% 5 faizi ikramiyeller

1933 Ergani 24,00 19,75
Sivas — Ergani 2-7 19,80 19,80
1941 Demiryolu 20,25 20,25
1941 Demiryolu II 19,90 19,90
1941 Demiryolu III 20,75 20,75
MÜH Mütfağı I 20,30 20,30
MÜH Mütfağı II 19,90 19,90
MÜH Mütfağı III 19,90 19,90
MÜH Mütfağı IV 20,05 20,05

% 7 faizli tahvilat

Sivas — Ergani 1 19,75 19,75
Sivas — Ergani 2-7 19,80 19,80
1941 Demiryolu I 20,25 20,25
1941 Demiryolu II 19,90 19,90
1941 Demiryolu III 20,75 20,75
MÜH Mütfağı I 20,30 20,30
MÜH Mütfağı II 19,90 19,90
MÜH Mütfağı III 19,90 19,90
MÜH Mütfağı IV 20,05 20,05

Anadolu Demiryolu Grubu:

Tahvilat 1-9 60,00 60,00
Eşam senebildi % 60 32,00 32,00
Müessesi sene 44,75 44,75

Hisse Senedleri

Merkez Bankası 126,00 138,00
İş Bankası 14,80 14,20
T. Ticaret Bankası 4,50 4,50
Asian Cemento 9,15 9,15

SARRAFLARDA ALTIN

Evhâsi Döndü
Gülden 35,25 35,20
Küçük 34,25 34,00
Küçük 5,27 5,18
İngiliz 43,50 43,50
İsviçre 34,00 34,00

Beyoğlu LÄLE sineması karşısında
MUAMMER KARACA
TİATROSU

Sezonun son haftası
Bu akşam 8,45 te

FUAR YILDIZI

Beyoğlu Halkı Sosyal Yardım kolu yararına
Bütün hafta seansları tenzîliatıdır.

ÜROLOG - OPERATÖR Prot

Bahaeddin Lütfi Varnalı

Böbrek, Mesane, İdrar ve Tenasiñ
Yolları Hastalıkları Mütehassisi

Beyoğlu, İş Bankası karşısı Emir-
Nevruz sokak No. 10. Panalya Apart
No. 2. Telefon: 42203.

Sahib ve Başyazarı: NADIR NADI

Umumi nesriyat idare eden Yarıcı İleri

Müdürlü: HİKMET MUNİF ULGEN

Cumhuriyet Matbaası

M. ÇAKIR

YENİKAPI GAZİNO SU

Muazzam Saz Heyeti

HER AKŞAM ÇALMAKTADIR.

Bu altı istifham kimlerdir? Çözen büyük bir hediye verilecektir.

1 Haziran'dan itibaren iki istifham birden açılacaktır.

Ayrıca kıymetli dostalarımız SALÂHADDİN PINAR ve NECATİ TOKAYA da 1 Haziran'da sahnenize iştirak edecektir.

